

Værktøj # 6 "En spørgsmålsdrevet tilgang til kognitivt velfungerende borgere med plejebehov" er en guide til at tale med ikke-demente borgere i ældreplejen. Tilgangen lægger op til en åben samtale med den kognitivt og intellektuelt stærke borger. Formål: Ved at spørge ind til det du ikke ved, og det du måske ikke forstår, opbygger du og borgeren forståelse og tillid mellem jer. Den kognitivt og intellektuelt stærke borger vil føle sig mødt, og I vil bygge en relation til hinanden. Diversitet: Der er stor forskel på ældre menneskers behov. Når du igennem samtale møder borgeren, der hvor hun er, tager du højde for dette og forebygger ensomhed.*

VÆRKTØJ 6

En spørgsmålsdrevet tilgang til kognitivt velfungerende borgere med plejebehov

For at opbygge en fælles forståelsesramme med en borger – navnlig de kognitivt og intellektuelt stærke – er det vigtigt, at du forholder dig åben og spørgende. Det er vigtigt, at du er klar over, at det er i orden ikke at vide alt om alting. Du kan udnytte din uvidenhed til at skabe en fælles forståelse sammen med borgeren. Ved at spørge ind til det, du ikke ved, og det du måske ikke forstår, opbygger du og borgeren forståelse og tillid mellem jer. Den kognitivt og intellektuelt stærke borger vil føle sig mødt, og I vil bygge en relation til hinanden.

Hvis du gerne vil opbygge en fælles forståelsesramme med borgeren, kan du benytte dig af åbne hv-spørgsmål. For at gøre det lettere, kan du bruge huskekort i fysisk eller digital form eller indlægget her kan repeteres efter behov. Som inspiration findes herunder en række hv-spørgsmål og udsagn, som kan hjælpe dig med at åbne en samtale op. De fleste spørgsmål er udarbejdet så de kan passe ind i mange forskellige samtaler. Du er velkommen til at tilpasse dem efter behov og finde på flere.*

Den spørgsmålsdrevne tilgang og dens teoretiske baggrund er yderligere uddybet i: Emiliussen, J. (Accepted/in press). Hvordan kan man tale med ikke-demente borgere i ældreplejen? Et bud på en spørgsmålsdrevet tilgang til håndtering af intellektuelle behov hos ældre mennesker. I Emiliussen, J. & Klausen, S. H. (red.), Ældrevelværd: Samtidsperspektiver på aldring og det gode ældreliv. Aalborg Universitetsforlag

1. Hvad tænker du på?
2. Det må du fortælle mig mere om!
3. Hvad er du optaget af i dag?
4. Hvilken oplevelse har gjort indtryk på dig i denne uge?
5. Hvilke planer har du for i dag?
6. Hvorfor tror du, det er sådan?
7. Hvordan kan det være, tror du?
8. Hvordan skal det forstås, tror du?
9. Det ved jeg ikke alverden om, kan du fortælle mig mere om det?
10. Det lyder rigtig spændende, vil du fortælle mig mere?
11. Det tror jeg ikke helt jeg forstår, kan du fortælle mere om det?
12. Hvad er din mening om det?
13. Hvad tror du årsagen kan være til det?
14. Hvorfor tænker du på det i dag?
15. Interessant – hvordan var det?
16. Hvordan oplevede du det da.... ?
17. Hvordan er dit humør i dag?
18. Hvad synes du om...?
19. Hvilke tanker har du om fremtiden i dag?
20. Hvilke tanker har du om fortiden i dag?
21. Hvornår synes du, du har det bedst?
22. Hvilke tre ting ville du tage med på en øde ø?
23. Hvad interesserer dig?
24. Hvordan har du det med det?
25. Hvad skulle være anderledes, synes du?
26. Hvad kunne du tænke dig aldrig havde ændret sig?
27. Hvad er den bedste oplevelse du husker?
28. Hvad skal jeg gøre for at forstå det rigtigt?
29. Kan du hjælpe mig til at forstå det rigtigt?
30. Er det rigtig forstået at.... ?
31. Når du tænker tilbage på dit liv, hvad er så det første du kommer i tanke om?
32. Prøv at fortælle mig noget om din yndlingsaktivitet!
33. Hvad kan du godt lide at lave?
34. Hvordan kan det være, du synes godt om den slags?
35. Hvad er det interessante i det?
36. Hvordan har du fundet på det?
37. Hvordan kom du i tanker om det?
38. Hvilke andre måder kan det forstås på?
39. Hvad minder det dig om?
40. Hvad husker du, når du hører det?
41. Prøv at fortælle mig noget mere om det?
42. Hvordan skal vi løse den opgave, synes du?
43. Hvornår er du bedst tilpas?
44. Hvem kan du godt lide at bruge tid sammen med?
45. Hvad kunne du godt tænke dig at fortælle mig i dag?
46. Må jeg spørge mere til det?
47. Hvordan synes du, vi skal fortsætte herfra?
48. Hvad har du talt med dine venner/familie /nærmeste om siden sidst vi sås?